

چکیده درس هشتم هویت اجتماعی دوازدهم ریاضی و تجربی
« باز تولید هویت اجتماعی »

- انسان برخلاف موجودات دیگر، به صورت غریزی نمی داند چه موقعیتی در جامعه دارد و در این موقعیت چه وظایفی باید انجام دهد. انسان باید موقعیت خود را بشناسد، حقوق و تکالیف خود را یاد بگیرد و با عمل به آنها هویت اجتماعی خود را شکل دهد.

= باز تولید هویت اجتماعی به معنای انتقال هویت از نسل به نسل دیگر است به گونه ای که علی رغم گذر زمان و پذیرش تغییرات، ویژگی های اساسی آن پایداری ماند و دوام می آورد.

- هر جامعه، برای بقا و تداوم، عقاید و ارزش ها و شیوه زندگی خود را به فرد آموزش می دهد. فرد نیز برای مشارکت در جامعه، این عقاید و ارزش ها و چهارها را می آموزد، شیوه زندگی در جامعه را فرامی گیرد و به تدریج با موقعیتش در جامعه و حقوق و تکالیفی که بر عهده دارد، آشنایی شود.

- خانواده اولین و مهم ترین آشنایی فرد با جامعه است. مدرسه، مسجد، مجالس علمی و مذهبی، گروه ها هم سالان و رسانه های جمعی از دیگر عوامل آشنایی افراد با جامعه است.

- به فرآیندی که هر فرد برای مشارکت در زندگی اجتماعی دنبال می کند و مسیری که برای شکل دادن به هویت اجتماعی افراد طی می شود « جامعه پذیری » می گویند.

- به کنش هایی که برخلاف عقاید، ارزش ها و چهارهای جامعه هستند « کنش روی اجتماعی » می گویند.

- هر جامعه ای علاوه بر جامعه پذیری، برای پیشگیری از کنش روی های اجتماعی و کنترل آنها به روش راه کارهای گروهی

الف: تبلیغ و اقیاع یعنی جامعه می کوشد تا از طریق آموزش افراد را قانع کند که عقاید و ارزش های جامعه را بپذیرد.

ب: تسویه و پاداش: جامعه به افرادی که مطابق ارزش ها و چهارهای آن عمل می کنند پاداش می دهد.

پ: تنبیه و مجازات: جامعه کسانی را که دچار کنش روی اجتماعی شده باشند، مجازات می کند.

- به مجموعه فعالیت هایی که برای پذیرش فرهنگ جامعه و انطباق افراد با انتظارات جامعه انجام می گیرد **کنترل اجتماعی** می گویند.
- جامعه ای که روش های مناسبی برای کنترل اجتماعی نداشته باشد در معرض آسیب های بیشتر قرار می گیرد و دوام و بقای آن تهدید می شود.

- امر به معروف و نهی از منکر از جمله راهکارهای اسلام برای جامعه پذیری و کنترل اجتماعی است.

- افراد در پدیده تولد هویت اجتماعی **انتسابی** خود را به صورت **انفعالی** (خودشان در آن نقشی ندارند) در محیط

خانواده و ... می پذیرند و به تدریج با فعالیت هایشان **هویت انتسابی** خود را به دست می آورند.

- به جای جایی افراد از یک موقعیت به موقعیت اجتماعی دیگر «**تحرك اجتماعی**» می گویند.

- انواع تحرك اجتماعی: تحرك صعودی - تحرك نزولی - تحرك افقی.

- کارمند یک اداره وقتی مدیر بخشی از آن اداره می شود یا وقتی مدیر یک بخش، مدیر کل می شود، تحرك اجتماعی صعودی

- مدیر اداره وقتی از مدیریت عزل می شود و به صورت یک کارمند عادی به کار خود ادامه می دهد، تحرك اجتماعی نزولی **پیدا کرده است**.

- اگر شخصی شغل خود را تغییر دهد اما شغل جدید، موقعیت اجتماعی او را تغییر ندهد، تحرك اجتماعی افقی دارد.

مانند کارمندی که از یک بخش اداره به بخش دیگر منتقل می شود.

- موقعیت اجتماعی افراد صرفاً تابع **مشاغل** آنها نیست بلکه به عوامل دیگری مانند علم، ایمان، تقوا، هنر، مهارت و احترام نیز بستگی دارد.

- تحرك اجتماعی گاه **درون نسلی** یعنی برای یک فرد در طول زندگی خودش **گناه درون نسلی** یعنی برای یک فرد نسبت به والدینش اتفاق می افتد.

« تحرك درون نسلی »

« تحرك میان نسلی »

- گروه های شغلی یا حرفه ای، همواره یکی از گروه های اجتماعی مهم بوده اند. اعضای هر حرفه برای خود نوعی

منشور اخلاقی داشته اند که دستور العمل زندگی اعضای آن حرفه را نشان می دهد. در ایران -

« **فقوت نامه ها** » نوعی از این منشورهای شغلی بود.

- به نظر شما، آیا اعضای یک جامعه می توانند هر نوع هویت اجتماعی را کسب کنند؟ **خیر**. زیرا فرصت های

پیش روی افراد برای تحرك اجتماعی و کسب هویت های جدید در جوامع مختلف یکسان نیست. هر جامعه ای

به تناسب عقاید و ارزش های خود، برخی تحرك های اجتماعی و تغییرات هویتی را تشویق و برخی دیگر را

منع می کند، برخی هویت ها را می پذیرد و برخی دیگر را نمی پذیرد.